

Føroya Sosial-Demokrat

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 38

Lýsingarprísar fyri mm: 20 oyru á
1. síðu, 15 oyru á 3. og 4. síðu

Leygardag 25. sept. 1954

Bladið verður bítligt á posthúsinum, og
kostar kr. 3,20 + porto um fjórðingsárið

27. Arg

SJÓMARKSUPPSKOT JAVNAÐAMANNA NOGV STERKAST

**Mætasta og mest fullkomna uppskot í
størsta livneyðsynjarmáli tjóðarinnar.**

At sjómarksuppskot javnaðar- og sjálvstýrismanna var hitt nógv besta og einasta fullkomna uppskot í hesum livsneyðsynjarmáli Føroya fólks, eru allir Føroyingar, ið kannað tað hava við skynsemi, fullkomuliga greiðir yvir.

Hetta uppskot ásetti:

1. At Bretar binda seg til at viðurkenna okkum somu sømdir sum Íslendingum við einum mögulegum Haagardómi.
2. At Bretar — um træta Íslands ikki kemur fyrri altjóðadómstólin í Haag innan 2 ár — binda seg til at viðurkenna okkum sama sjómark sum Íslendingar sjálvir seta sær.
3. At allir gýtingargrunnarnir kring Føroyar verða friðaðir fyrri trolfiskiskapi.
4. At Føroyingar sjálvir skulu taka lut í sjóverjuni.

Hetta var einasta uppskot, ið innanfyri eitt rimiligt mark vildi veitt okkum heilar og fullar sømdir, men tað fall — bert 7 tingmenn atkvóðu fyrri tí.

Uppskot landsstýrisins (meiraltans) um at taka við nøkrum minni snøklum av nýggjum sjóðki varð samtykt við 15 atkv.

Av meiraltauppskotinum varð eisini viðtikið:

1. at skunda undir at fáa várgrunnarnar friðaðar fyrri troling.
2. at gera sjóverjuna so dygga sum gjørligt m. a. við at Føroyingar sjálvir skulu taka lut í henni.
3. at landsstýrið í samráð við fjøggjarnevndina fær heimild til at útvega tann neyðuga pening til okkara luttøku í sjóverjuni.

Hesum uppskotum atkvóðu javnaðar- og sjálvstýrismenn fyrri, tí hóast bæði Dimmalætting og Dagblaðið royna at gera tey til teirra, sambandsins og ólkaflokksins, so er veruleikin tann, at teir hava STOLIÐ HESI UPSKOT UR JAVNAÐAR-SJÁLVTÝRIS uppskotinum og sett tey fram sum EGIÐ VERK Í SJÓMARKSMÁLINUM.

Dømdir 7. oktober?

Dómsviðgerðin í sakamáli Rubek Nielsens móti O. J. Jacobsen, Martin Simonsen og Villa Sörensen tekur til komandi hósdag kl. 10½. Ætlandi fellur dómurin hósdagin 7. okt.

Dánjal Nolsøe, lógróðingur hevur meira ean nakar annar gjørt eitt størarbeiði fyrri at fáa Føroyingar at semjast um sjómarksmálið.

Bert JAVNAÐARMENN og SJÁLVTÝRISMENN vildu byggja á stóðu og hugsanir hansara; men tessverri vóru teir ov fámentir, og úrslitið er hareftir:

Sjómarksuppskot landsstýrisins er framt — ein dyggur smeytur fyrri føroyska fiskivinnu.

UPPSTILLINGIN.

Nú, áðrenn listarnir til lögtingsvalið eru lidnir, eru mangar gitingar, um, hvussu teir fara at síggja út. Álitandi tíðindum er torført at fáa hendur á; men her eru tó nokur smátíðindi frá uppstillingini.

Javnaðarflokkurin:

Suðurstreymoyar javnaðarfelag hevur uppstillingarfund mánakvöldið. Norðoya javnaðarfelag hevur fund í Klakksvík í morgin.

Fólkaflokkurin:

Fólkaflokkssfelagið í Havn vil ikki stilla Th. Petersen upp aftur. Ætlandi verður hann at stilla seg fyrri seg sjálván. Sagt verður, at Framburðsfelagið krevur nr. 1 á fólkaflokksslistanum. — Í Norðuroyrum verður Hákon Djurhuus nr. 1. Hans A. Jacobsen varð settur sum nr. 2; men tað er ívasamt, um hann tekur við. Skotið varð uppá Robert Joensen sum nr. 3 og Rikard Jacobsen, skipara, sum nr. 4.

Sambandsflokkurin:

Í Suðurstreymoy er væl eingin ivi um, at Trygví Samuelsen verður nr. 1. Í Eysturoy hava tíðindi gingið um tveir listar, ein við Jóhan Poulsen sum nr. 1 og ein við G. L. Samuelsen, blaðstjóra, sum nr. 1; men Jóhan Poulsen sigur seg einki at vita um hetta. — Í Norðoyum verður O. F. Joensen ætlandi nr. 1 eisini hesi ferð. Alfred Petersen, trúboðari, hevur verið nevndur sum nr. 2.

Sjálvstýrisflokkurin:

Listin í Suðurstreymoy (sum annars hevur fingið heitið »linoleumslistin«), er liðugur. Har er, sum áður frásagt, Djóni í Geil nr. 1 og Malla Samuelsen nr. 2. Kallsoy verður ætlandi nr. 1 í Eysturoy og S. P. Zachariasen nr. 1 í Norðoyum.

Tjóðveldislistin:

Í Suðurstreymoy verður Hanus við Høgadalsá nr. 1 og Trygví Ártung nr. 2. Í Sandoyani hava bæði Erlendur

Patursson og Jákup í Jákupsstovu verið nevndir. — Sum nr. 1 í Eysturoy vernda nevndir bæði Erlendur Patursson og Frederik Hansen úr Söldarfirði. Herluf Bertelsen var nr. 1 seinast.

Ísfiskurin.

Ísfiskalandingarnar í august vóru 6. 89.052,4 kg, ið seld vórðu fyrri 136. 776,83 kr. 1953: 62.014,0 kg fyrri 80. 233,44 kr.

JAVNAÐARMENN Í ÍSLANDI KREVJA 16 FJÓRÐINGA SJÓMARK.

Flokksbóðir okkara Hannibal Valdemarsson, blaðstjóri ALTÝÐU-BLAÐSINS, er kendur sum ein hin heitasti í orðgonguni fyrri friðing av fiskileiðum Íslendinga. Heitjartaður talaði hann sök Íslendinga í sjómarksmálinum í NORDISKA RÁÐNUM, tá ið tað hevði fund fyrri stuttum. Sum framsögumaður íslenska JAVNAÐARFLOKKSINS hevur hann í Altinginum lagt fram uppskot um friðing av landgrunninum og 16 fjórðinga marki.

Grein 1 í uppskoti JAVNAÐARFLOKKSINS um fiskihelgi Íslands er soleiðis orðað:

Fiskiveiðilandhelgi Íslands røkkur allan landgrunnin.

Landgrunnurin verður avmarkaður av linju, sum gongur 50 fjórðingaruttanfyri yttstu nes, oyggjar og sker við land. Har sum 200 metra dýpdarlinjan røkkur út fyrri 50 sjómil linjuna, verður landgrunnurin avmarkaður av henni.

Í álitinum verður sagt, at sjómarkið ikki skal flytast út á yttstu mark landgrunnins alt nú á einum sinni. Í fyrsta umfari skal fiskihelgið verða avmarkað av linju, ið gongur 16 fjórðingar út landi. Tá ið JAVNAÐARFLOKKURIN longu nú setur 50 fjórðinga markið sum mál, er hetta orsakað av, at rovdriftin hjá teimum stóru, nýmótans veiðifórunum tekur til í stórum — og væntuliga verða veiðufóruni um stutta tíð útgjörð við elektriskum veiðiamboðum, ið kunnu drepa stórar fiskatorvur og aftaná pumpa tær upp í ovur stórum nøgðum.

Hetta er sjómarksstöða flokksbrøðra okkara í Íslandi. Sjómarksuppskot okkara á lögtingi var at fylgja teimum í einum og øllum.

Er tí nakar ivi um, at okkara uppskot í sjómarksmálinum var HITT NOGV STERKASTA — HITT NOGV GREIÐASTA og MEST VITTGANGANDI.

EINARI MILLIÓN

vildu vit hjálpa A. T. við, sigur »14. sept.«.

Henda milliúnin skuldi av marshall-milliúninum — men tær vóru ikki faltar til nýtslu fyrr enn um 2 ár, og A.T. skuldi fáa hjálpina tá beinan vegin.

Spott og skaði —

Hann vónar óivað, at hann eigur stóran skurð fyrri bragðið.

Einki arbeiðsloysi.

Síðani sosialistarnir tóku við ræðinum í Noreg, (teir hava sum kunnugt reinan meiraltu), er arbeiðsloysið har eysturi hjá grannunum minkað niður í lítið og einki. Ongantið í söguni hava so fáir maans verið arbeiðsleysir í Noreg sum í juli mánaði í ár, tá seinasta frágreiðingin varð kunngjörð. Í arbeiði vóru tá 969,300 arbeiðarar.

Tað er ein royndur lutur, ið allur heimurin hevur ásannað, at einans sosialistarnir eru menn fyrri at basa arbeiðsloysinum — fjóðarinnar størsta forbannilsi.

Valini í Svøríki.

Í Svøríki hava val verið til kommunustýrini og amtsráðini. Úrslitini vóru hesi (töluni í klombrum eru frá seinasta vali).

Javnaðarflokkurin	47,8 % (48,6)
Fólkaflokkurin	21,6 % (21,7)
Högura	15,2 % (12,3)
Böndaflokkurin	10,4 % (12,3)
Kommunistar	4,9 % (4,9)

Trolararnir.

Sunnudagin komu úr Grönlandi: Sjúðarberg við 330 tonsum, Jóannes Patursson við 280 og Kallsevi við 310

★

Tjaldur fór til Keypmannahavnar í gjár. Trondhjem, ið siglir fyrri Drottningina fór úr Keypmannah. í gjár.

SUÐURSTREYMOYAR JAVNAÐARFELAG

hevur uppstillingarfund mánakvöldið 26. kl. 8½ í erva í Losjuni.
NEVNDIN

FROÐBIAR SÓKNAR JAVNAÐARFELAG

heldur fund í FYLKING kl. 7 leygarkvöldið tann 25. oktbr.

DAGSSKRÁ:

Uppstillan til lögtingsval.

STJÓRNIN